

Doksanların sonlarında sanat dünyası daha küresel hale gelirken video, afiş tasarımı gibi tasarım öğelerinde özgün yerel tasarımlar keşfedildi. İranlı Shirin Neshat'ın bu dönem işleri bunlara birer örnektir.

Resim: 2.7. Shirin Neshat, İsyankar Sessizlik (Rebellious Silence)

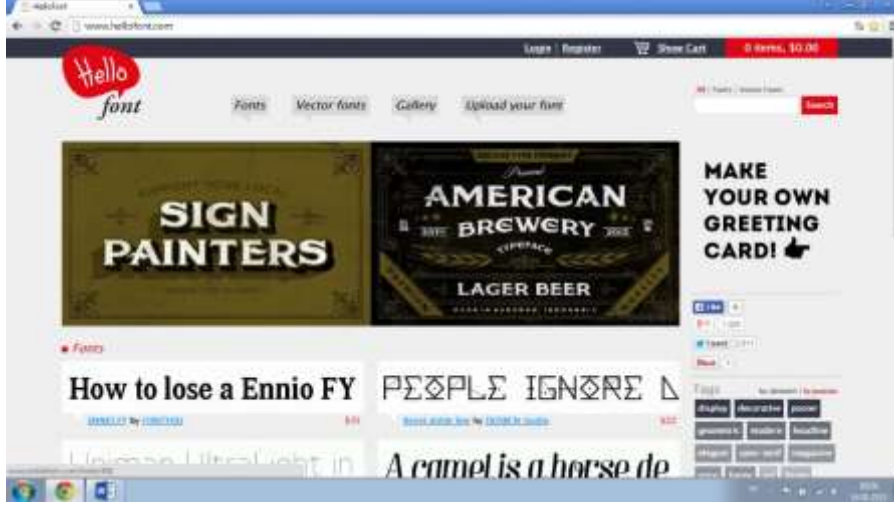
Afiş, logo, yazı, illüstrasyon, animasyon, enstalasyon grafiği, ara yüz tasarımları, web tasarımı ve daha birçok tasarım dalı günümüzde özgünlük sorunu ile karşı karşıya gelmiştir. Tasarım kuralları çerçevesinde hareket edildiği sürece sıradanlıktan kurtulup, tasarımcı özgün bir şekilde kendini işi ile ifade eder.

3.3. Web Tasarımında Özgünlük

Diğer tasarım disiplinlerinde olduğu gibi bu alana ait özel yanlar da vardır. Bunları; ekran çözünürlüğü, ek renk modelleri, görüntü sıkıştırma gibi sıralayabiliriz. Web sayfası nitelik bakımından biçimsel farklılık gösterse de temel tasarım açısından ortak ilkelere sahiptir. Bu ilkeler, yalınlık, tutarlılık, açıklık, denge, görsel hiyerarşi, vurgu, ritim, oran, orantı, uyum, bütünlüktür (Keş,2009,s.27).

Web tasarımlarında kullanılan layout, Keş'e göre, "Görsel elemanların birbiriyle iletişiminin sağlanacağı şekilde vurguya göre organize edilmeleridir. İçeriğik başarılı bir biçimde desteklenirse izleyi iletiyi daha kolay algılar" (Keş, 2009, s.77).

Layout dergi, kitap gibi basılı ürünlerin yanı sıra web sayfalarında da tasarıma "kimlik kazandırmakta, okuyucuya aradığını kolay bulabilmesini, içerik değişse de temel yerleşim değişmeyerek görsel bütünlük sağlamaktadır" (Şeker, 2004, s.4) .

Resim:2.7.Hello font sitesi layout örneği (Helleofont,2015)

Layout oluştururken tasarımda gösel algıyı kolaylaştıran ve güçlendiren, yakınlık, gruplama, benzerlik, süreklilik, bütünlük, devamlılık, hizalama gibi ilkeler göz ardı edilmemeli ve amaca uygun bir şekilde yerleştirilmelidir. Bunların dışında tasarım içinde kullanılan resim boyutları, kullanılan yazı karakteri ve boyutları, hareketli resimler de görsel algıyı kolaylaştıran etkenlerdendir.

“Web tasarımının belli özgün kısıtlamları içinde kaybolmak çok kolaydır. Her tasarımı güçlendirecek belli konseptler kolayca atlanabilir. Bu tarz konseptleri yorumlayabilmek için biraz geri çekilip alanın tarihine göz atmalıyız, mesleğimizin doğrularını ancak o zaman bulabiliriz” (Grafik Tasarım Dergisi, 2012, s.48, 84).

SONUÇ

Bu çalışmada özgün yapıtları ile çağımıza örnek olan bazı tasarımcılar ve sanatçıların eserleri dönemlerine ve amaçlarına göre değerlendirilmiştir.

Modernizm dünyayı standartlaştırmayı amaç edinirken buna tepki olarak ortaya çıkan post modernizm, sanat ve tasarımı, geleneksel ve çağdaş gibi birbirine karşıt formları bir araya getirerek birçok alanda yeni sonuçlar üretir.

Modernleşme ile birlikte, üretimin endüstriyel özellikler kazanması ve pazarda yerini alması ve tüketici kitlesini genişletmeyi amaç edinen şirketlerin çoğalması, kapitalizmin oluşmasına yol açmıştır. Bu durum küreselleşmeye de sebep olmuştur. Bununla birlikte büyüyen şirketlerin küresel pazarda yerini alması, ürünlerin tanıtımında asıl rolü üstlenen grafik tasarımın da bunlardan nasibini almasını sağlamıştır.

Küresel markaların aynılaşan ürünlerini daha hızlı tüketmeyi ve tükettirmeyi amaç edinen medya, insanları ortaya çıkan ürünlerde “özgünlük” arayışı içine sürüklemektedir. Aynılaşan işler arasında “yaratıcı ve özgün” olanlar her zaman yol gösterici olmuş ve gelecek kuşaklara ışık tutmuştur.

KAYNAKÇA

- AKAY Ali, 2005, **Postmodernizm**, L&M Yayınları, İstanbul
- BARNARD Malcolm, 2010, **Sanat Tasarım ve Görsel Kültür**, Çev: Güliz Korkmaz, Ütopya Yayınları, Ankara
- BECER Emre, 2014, **Ambalaj Tasarımı**, Dost Yayınevi, Ankara,
- BECER Emre, 2005 (4. Baskı) **İletişim ve Grafik Tasarım**, Dost Yayınevi, Ankara
- BECER Emre, 2010, (2. Baskı) **Modern Sanat ve Yeni Tipografi**, Dost Yayınevi, Ankara
- BEKTAŞ Dilek, 1992, **Çağdaş Grafik Tasarımın Gelişimi**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul
- BERGER John, 2003 (9. Basım) **Görme Biçimleri**, Türkçesi: Yurdanur Salman, Metis Yayınları, İstanbul
- ÇELLEK Tülay, SAĞOÇAK Mehtap, 2014, **Temel Tasarım Sürecince Yaratıcılık**, Grafik Kitaplığı, İstanbul
- BURKE Peter, 2009, **Tarihin Görgü Tanıkları**, Kitap Yayınevi, İstanbul
- FINEBERG Jonathan, 2014, **1940' tan Günümüze Sanat Varlık Stratejileri**, Çeviri: Simber Atay-Eskier, Göral Erinç Yılmaz, Karakalem Kitabevi Yayınları, İzmir
- GMK, **"Grafik Tasarım Hakkında Öğrendiğiniz Bütün Kuralları Unutun"**, Yazılar, Mart, 1988, Sayı: 5, İstanbul
- GMK, **"Sanat ve Tasarımda Geçmişe Yönelme Sorunu"**, Yazılar, Nisan, 1988, Sayı:6, İstanbul
- Grafik Tasarım Dergisi, Grafik Tasarım Yayıncılık, 2012, Sayı: 48, İstanbul
- KEŞ Yusuf, 2009, **Elektronik Yayıncılık ve Web Tasarımı**, Hiperlink Yayınları, Haziran, İstanbul
- MCLUHAN Marshall, 2014, **Gutenberg Galaksisi Tipografik İnsanın Oluşumu**, Çev: Gül Çağalı Güven, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul
- ÖZTUNA Yakup, 2007, **Görsel İletişimde Temel Tasarım**, Tibyan Yayınları, İstanbul
- RAWLİNSON Geoffrey, 1995, **Yaratıcı Düşüme ve Beyin Fırtınası**, Rota Yayınları, İstanbul
- SARIKAVAK Namık Kemal, 2014, **Kaligrafik Ve Tipografik Deneysel Tasarımlar**, Grafik Kitaplığı, İstanbul
- SEYLAN ALİ, 2005, **Temel Tasarım**, Dağdelen Basın Yayın, Samsun
- SÖZEN Metin, TANYELİ Uğur, 1996, **Sanat Kavramı ve Terimleri Sözlüğü**, Remzi Kitabevi, İstanbul
- TUNALI İsmail, 2014, **Tasarım Felsefesi Tasarım Modelleri ve Endüstri Tasarımı**, Yem Yayın, İstanbul
- UÇAR Tevfik Fikret, 2004, **Görsel İletişim ve Grafik Tasarım**, İnkilap Yayınevi, İstanbul
- ŞAYLAN G, 2009, **Postmodernizm**, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul

<http://www.hellofont.com/>, (Eriřim tarihi: 14.01.2015)

<http://www.ahmetatan.com/?p=1>(Eriřim tarihi: 03.01.2015)

<http://signsjournal.org/shirin-neshat/>(Eriřim tarihi: 13.01.2015)

http://www.typography3.com/wp-content/uploads/2013/09/023_NevilleBrodyWork1.jpg

(Eriřim tarihi: 14.01.2015)

<http://www.miltonglaser.com/the-work/1034/mad-men-amc-mad-men-amc/>(Eriřim tarihi: 14.01.2015)

<http://www.museum-gestaltung.ch/en/exhibitions/review/2014/weingart-typography/>(Eriřim tarihi: 13.01.2015)

<http://www.polano.eu/poisonorg/web/lezioni/23/2305.htm> (Eriřim tarihi: 13.01.3015)

<http://playtusu.com/haber/detay/2461/arthur-weegee-fellig-cinayet-fotografcisi> (Eriřim tarihi: 14.01.2015)

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Farm_%28Mir%C3%B3%29 (Eriřim tarihi: 14.01.2015)